

ABC-XYZ analiza

V tem prispevku

Zadnja sprememba 13/04/2026 9:13 am CEST

ABC-XYZ analiza združuje dve različni metodi razvrščanja zalog:

- **ABC analiza** temelji na vrednosti porabe artiklov v določenem obdobju:

- **A artikli:** predstavljajo majhen delež artiklov (okoli 20 %), vendar ustvarijo večino vrednosti porabe (okoli 80 %).
- **B artikli:** srednje pomembni artikli, ki predstavljajo približno 30 % artiklov in 15 % vrednosti porabe.
- **C artikli:** veliki količinski deleži artiklov (približno 50 %), vendar imajo nizko vrednost porabe (približno 5 %).

- **XYZ analiza** temelji na variabilnosti porabe in predvidljivosti:

- **X artikli:** imajo stabilno in predvidljivo porabo.
- **Y artikli:** imajo nihajočo porabo, pogosto zaradi sezonskih vplivov.
- **Z artikli:** imajo nepredvidljivo porabo in se naročajo po potrebi.

Kombinacija ABC in XYZ kategorij omogoča boljšo določitev strategij naročanja in upravljanja zalog. S pomočjo analize, z vidika upravljanja zalog, pridobimo vpogled v kritične materiale, pri katerih moramo biti pri naročanju posebej previdni à kategorija artiklov AZ, kateri imajo visoko vrednost in nepredvidljivo porabo. Optimizira se tudi nabava ostalih kategorij ,na primer AX kategorije, v kateri je večina artiklov in imajo stalno in predvidljivo porabo.

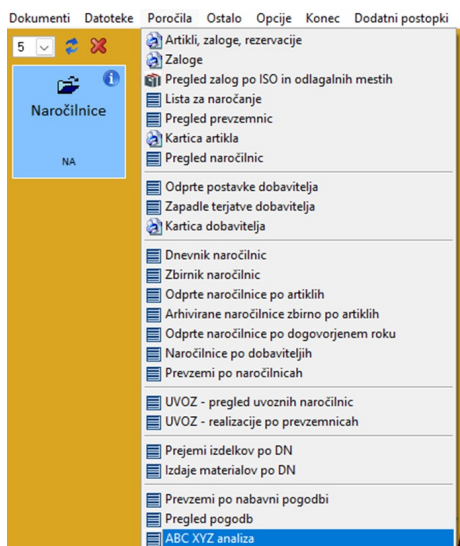
Pomoč pri optimizaciji zalog predstavljajo tudi pretekli trendi porabe materialov. Z določanjem odstotka tveganja pokritosti materialov za prihajajoča naročila, lahko izračunamo kakšna mora biti minimalna in signalna zaloga. S spreminjanjem odstotka tveganja lahko simuliramo končno stanje zalog.

Spodnji primer prikazuje, kako se spreminja minimalna in signalna zaloga za artikel s povprečno porabo 70 enot in standardnim odklonom porabe 40,44 enot in dobavnim rokom 15 dni, s spreminjanjem odstotka zanesljivosti v smislu pokritosti materiala za prihajajoča naročila.

Zanesljivost	85%	90%	95%
Minimalna zaloga	30	37	47
Signalna zaloga	65	72	82
Trajanje minimalne zaloge	0,43 meseca	0,52 meseca	0,67 meseca

Postopek dela preko Saop proizvodnja

Analiza se nahaja v modulu Nabava – Poročila.

Odpre se nam izborna maska, preko katere lahko določimo:

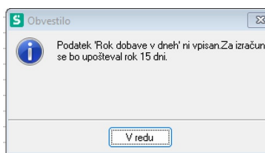
- Obdobje od/do iz katerega se bojo brali podatki
- Tip artikla (ali bomo določali minimalno/signalno zalogo za vse artikle oziroma samo materiale/polizdelke)
- Katera cena se v izračunu upošteva
- Tipi dokumentov, kateri se v izračunu upoštevajo
- Izračun porabe po tednih/mesecih
- Izbor načina statističnega izračuna za določanje XYZ klasifikacije artiklov

Meje za ABC_XYZ analizo so pred nastavljene na standardno uporabljene vrednosti, lahko se pa le-te korigira.

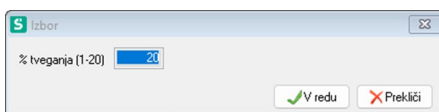
Po potrditvi dobimo na vpogled podatke, ki se vključujejo v izračun, ter podatek o kategorizaciji artiklov v kategorijo ABC in XYZ. Tukaj lahko artikle filtriramo po kategoriji, za katere želimo izračunavati minimalno in signalno zalogo v naslednjem koraku, kateri se izvede preko menija na desni klik, kot prikazano spodaj:

Artikal	Naziv	Količina	Književodska cena	Promet za obdobje	Kumulativ
607260	VAR	40,00	465,66433	18.665,57	
607251	VAR	30,00	509,99967	15.269,96	
630017E1	VLO	62,00	207,71991	12.878,63	
630633	CRF	130,00	97,35728	12.656,44	
610133	ČEL	1,00	10.560,13000	10.560,13	
606681	CPV	5,00	2.022,85400	10.114,27	
697094	PL 2	10.150,00	0,85356	8.663,63	
630500	MOI	240,00	35,51820	8.524,29	
630506	TRF	60,00	125,47053	7.528,23	
650766	KFA	4,00	1.709,84000	6.839,36	
643615	SER	9,00	724,32000	6.518,88	
100831	PL 2	7.085,00	0,83846	5.940,48	
696872	S08	16.036,00	0,35913	5.742,81	
632154	PRII	60,00	91,833	Izpis	
643616	GOH	7,00	722,577	Grafični prikaz	
630004	TRF	58,00	85,448	Izračun min. in sig.zaloge	
010179	PL 2	4.493,99	1,84	Bazilaga	
650654	GOH	1,00	4.195,55	Izvoz podatkov CTRL+E	
606990	STII	150,00	26,49	Kopiraj tabelo v odložišče	
610396	VLO	16,00	248,10	Filter	
630512	VLO	60,00	60,456	Izkanje	
605282	IZMI	120,00	30,111	Nastavitve preglednice	
630076	MOI	362,00	9,925	Dodatni postopki	
606481	VME	5,00	666,926		
630634	PO5	120,00	27,08		
631272	VLO	60,00	53,57386		

V izračunu se upošteva dobavni rok, ki je zapisan v artiklu – če tega podatka na artiklu ni, se za take artikle upošteva dobavni rok 15 dni.

V naslednjem koraku zapišemo odstotek tveganja, kateri pomeni za koliko % prihajajočih naročil z zalogo materiala ne želimo biti pokriti. Manjši kot bo odstotek, višja bo predlagana minimalna/signalna zaloga in obratno.

V naslednjem koraku se predlagajo glede na vnesene podatke predlagane minimalne in signalne zaloge, katere lahko še ročno popravimo. Označimo željene artikle, ter nato podatke o minimalni in signalni zalogi prepisemo v šifrant artiklov preko menija na desni klik – podatki se nato upoštevajo pri nabavi materiala.

